

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ZPŮSOBU PŘENOSU INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ PRO ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY A HASIČSKÉ ZÁCHRANNÉ SBORY

OBSAH

ZÁKLADNÍ INFORMACE	3
FAKTA	4
OSOBNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ	6
VYHODNOCENÍ RIZIKA	8
STRATEGIE POTENCIÁLNÍHO VYSTAVENÍ KRVÍ PŘENÁŠENÝM VIRŮM	10
DISKRIMINACE	13
SLOVNÍČEK POJMŮ / ODKAZY	14

KAPITOLA

1

INFEKČNÍ NEMOCI I ZÁKLADNÍ INFORMACE

Poskytovatelé zdravotnických a záchranných služeb mohou být v průběhu své práce vystaveni lidské krvi nebo tělním tekutinám. Několik studií ukazuje, že výskyt pracovních vystavení krvi nebo dalším tělním tekutinám mezi poskytovateli zdravotních záchranných služeb je vyšší než u celkové společnosti a je druhý nejvyšší u zdravotních pracovníků. V praxi toto znamená, že se každý lékař záchranné služby při své práci s touto kontaminací setká.

Tento dokument poskytuje obecné informace o virových nákazách, přenášelných krví, které jsou specifické pro poskytovatele zdravotnických a záchranných služeb, hasiče a poskytovatele první pomoci.

Je navržen pro celostátní užití, a proto je nutně široký v obsahu a sdělení. Zaměřuje se na virové nákazy přenášené krví, principy přenosu, prevence a strategie. Tento dokument je doplňkem procedur každé zdravotnické organizace a jeho účelem je poskytnout informace a doporučení v dané problematice..

KAPITOLA 2

INFEKČNÍ NEMOCI I FAKTA

Tři hlavní virové nákazy přenášené krví – hepatitida typu B (HBV), hepatitida typu C (HCV) a virus lidské imunitní nedostatečnosti (HIV) – jejich původci jsou odlišné skupiny virů, ale všechny mohou být přenášeny krví. HBV a HIV mohou být přenášeny také jinými tělesnými tekutinami. Mnoho lidí s HBV a HCV, a také někteří lidé s HIV, nevědí o tom, že jsou infikováni a mohou nevědomky přenášet onemocnění na další. Všem těmto virovým nákazám lze předcházet. Všechny mohou být léčeny, ale zůstanou-li neléčeny, mohou vést k vážným zdravotním problémům. Viz **tabulka č. 1 – Fakta o HBV, HCV a HIV**.

	HBV	HCV	HIV
Rozšíření	Odhadem 55.000 lidí v ČR je chronicky infikováno HBV.	Odhadem 21.000 lidí v ČR je chronicky infikováno HCV.	Odhadem 2.200 lidí v ČR je chronicky infikováno HIV.
Vakcinace/Imunita	HBV může být předcházeno pomocí vakcinace.	Proti HCV není žádná vakcinace.	Proti HIV není žádná vakcinace.
	95% dospělých nakažených HBV se přirozeně zbaví viru a jsou doživotně imunní.	25% dospělých nakažených HCV se přirozeně zbaví viru, ale nejsou imunní.	Infekce HIV nemůže být přirozeně odstraněna a trvá celý život.
Přenos	• Parenterální krví a krevními deriváty, • Intravenózní aplikací drog • Lékařské i nelékařské výkony prováděné nesterilními kontaminovanými pomůckami (tetování, piercing) • Sexuálním stykem • Z matky na dítě tj. proniknutím krve osoby infikované přes slizniční a kožní bariéru osoby poskytující péči.	• Parenterální krví a krevními deriváty, • Intravenózní aplikací drog • Lékařské i nelékařské výkony prováděné nesterilními kontaminovanými pomůckami (tetování, piercing) • Sdílením společných předmětů – holicí strojky, kartáčky na zuby • Vzácně z matky na dítě • Sexuálním stykem Nepovažuje se za sexuálně přenášený, nedojde-li ke krevnímu kontaktu.	• Parenterální krví a krevními deriváty, • Intravenózní aplikací drog • Lékařské i nelékařské výkony prováděné nesterilními kontaminovanými pomůckami (tetování, piercing) • Sdílením společných předmětů – holicí strojky, kartáčky na zuby • Z matky na dítě • Sexuální kontakt (nechráněný anální a vaginální sex). Infikované krevní produkty (všechna krev je v ČR kontrolována).

	HBV	HCV	HIV
Znaky a symptomy	Počáteční znaky a symptomy mohou zahrnovat: • Nevolnost • Ztráta chuti • Tmavá moč • Žlutá kůže známá jako žloutenka • Bolest břicha, diskomfort • Bolesti kloubů, exantém	Počáteční znaky a symptomy mohou zahrnovat: • Únava • Žaludeční nevolnost • Bolest břicha • Intolerance vůči tučným jídlům a alkoholu	Počáteční znaky a symptomy mohou zahrnovat: • Onemocnění podobné chřipce • Vyrážka • Horečka HIV poškozuje imunitní systém. Pokud není léčen, může se rozvinout v Syndrom získaného selhání imunity (AIDS).
Léčba	Pro léčbu chronického HBV je k dispozici dlouhodobá antivirová léčba předcházející poškození jater.	Pro chronický HCV je k dispozici antivirová léčba, která může vyléčit infekci HCV.	Pro infekci HIV je k dispozici antiretrovirová léčba. Léčba neléčí infekci HIV, ale minimalizuje poškození imunitního systému a rozvinutí v AIDS.

PREVENCE, KONTROLA INFEKCE A STANDARDNÍ PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ

Následující část ukazuje, jak se mohou poskytovatelé zdravotnických a záchranných služeb chránit před vystavením se krví přenášeným virům.

POSKYTOVATELÉ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB BY MĚLI BÝT OČKOVÁNÍ PROTI HBV A CHRÁNIT TAK SEBE I OSTATNÍCH, JAK NA OSOBNÍ, TAK PROFESNÍ ÚROVNI.

VAKCINACE

Legislativa České republiky stanovuje povinnost očkování IZS jak proti HBV, tak proti HAV. Očkování zahrnuje tři dávky HBV vakcíny během šesti měsíců.

INFEKČNÍ NEMOCI I OSOBNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

Následující pracovní postupy jsou minimálním požadavkem pro kontrolu infekce. Zajišťují vysokou úroveň ochrany proti přenosu infekce, včetně virů přenášených krví. Tato standardní preventivní opatření musí být využívána všemi zaměstnanci, kteří jsou v kontaktu s krví, tělními tekutinami, porušenou kůží a sliznicemi. Standardní preventivní opatření jsou pro všechny, ne jen pro ty, kteří mají podezření nebo jsou nakaženi viry přenášenými krví.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLO JE: PŘEDPOKLÁDAT, ŽE VŠECHEN BIOLOGICKÝ MATERIÁL TJ. KREV A OSTATNÍ TĚLNÍ TEKUTINY JSOU POTENCIÁLNĚ INFEKČNÍ

■ OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ POMŮCKY OOPP VYBAVENÍ (RUKAVICE A OCHRANNÉ OBLEČENÍ)

- Poskytovatelé zdravotnických a záchranných služeb jsou povinni v souladu s legislativou vždy používat rukavice v situacích, kdy mohou být vystaveni krvi nebo tělním tekutinám.
- OOPP, jako je oční optika a obličejové štíty, by měly být nošeny v situacích, při kterých by mohlo dojít k vniknutí krve či tělních tekutin obsahujících krev do obličeje nebo očí. Při nebezpečí vzniku infekčního aerosolu se doporučuje užívat obličejové roušky event. ochranné masky, které se používají i v případech ohrožení respiračními infekcemi (např. nový virus chřipky).

■ OCHRANA PORUŠENÉ KŮŽE

- Zakrýt všechny rány/puchýře voděodolnými obvazy a zkontrolovat, zda jsou nedotčené a přilnavé. Toto je obzvláště důležité u zranění rukou a dlaní, kde obvazy špatně přilnou.
- Dodržování správné péče o ruce, hydratace rukou a vyhýbání se dráždivým látkám, které mohou způsobit zánět kůže (a tudíž kůži poškodit).

■ SPRÁVNÁ MANIPULACE A LIKVIDACE OSTRÝCH PŘEDMĚTŮ JAKO JSOU JEHLY, OSTŘÍ A SKLO

- Při manipulaci s ostrými předměty používat rukavice. Nejbezpečnější způsob držení injekční stříkačky je v rukavicích za nádobku. Nemanipulovat s kovovými jehlami. Nikdy jehlu neshrnujte, neohýbejte, neničte rukama nebo nesundávejte jehlu z nádobky či stříkačky na jedno použití.
- S ostrými předměty by mělo být manipulováno co nejméně. Vyvarujte se překřížení rukou, když manipulujete s ostrým.
- Manipulovat s ostrým předmětem by měla pouze jedna osoba. Dotyčný předmět by měl být následně zlikvidován v kontejneru na ostré předměty nebo speciálně navrženém kontejneru na důkazy.
- Kontejner na ostré předměty je žlutý, s tuhými stěnami, se štítkem biohazardu a jeho symbolem. Měl by být dostupný na pracovištích, která zahrnují manipulaci s ostrými předměty.
- Vezměte kontejner na ostré předměty vždy k místu zákroku, abyste ostrými předměty neohrozili jinou osobu.

■ PREVENCE ZRANĚNÍ INJEKČNÍ JEHLOU NEBO OSTRÝMI PŘEDMĚTY PŘI PROHLÍDKÁCH

- Při prohlídce uplatněte pomalý systematický postup.
- Nedávejte ruce do míst, kam nevidíte.
- Při prohlídce neklouzejte rukama, místo toho jimi poklepávejte.
- U těžko dosažitelných míst použijte místo rukou nástroje.
- Vyprázdněte tašky a nádoby na rovný povrch pro prozkoumání, než abyste do nich dávali ruce a snažili se něco nahmatat.
- Provádějte průzkum na dobře osvětleném místě nebo použijte zrcadla a baterky.

■ SKVRNY KRVE A TĚLESNÝCH LÁTEK V OKOLNÍM PROSTŘEDÍ

- Skvrnami krve a tělesných látek v okolním prostředí byste se měli zabývat co nejdříve je prakticky možné.
- Noste osobní ochranné vybavení (rukavice, ochranné brýle, voděodolná zástěra, obličejová rouška, event. ochranná maska).
- Setřete skvrny, včetně těch na oblečení, papírovými utěrkami namočenými v účinném virucidním dezinfekčním roztoku.
- Po provedené dekontaminaci smyjte skvrny čistícím prostředkem a vodou a nechte uschnout.
- U větších skvrn zabraňte jejich rozšíření, očistěte viditelnou hmotu jednorázovým absorpčním materiálem a vyhoďte ho do vhodného kontejneru.
- Vybavení, jako jsou křesla a matrace se musí ve zdravotnickém zařízení dekontaminovat virucidním prostředkem, aby se zabránilo tvorbě infekčního aerosolu.
- Kožené věci (pásky, boty) se musí nejprve dekontaminovat např. sprejem, pak mohou být umyty mýdlem a vodou.
- Uniformy nejprve dekontaminovat namočením do dezinfekce, nepoužívat chlorové preparáty které odbarvují, následně mohou být dány do čistírny. Vysoké teploty při sušení pomohou při dezinfekci. Těžce kontaminované oblečení by mělo být zničeno spálením.

Za významnou součást prevence přenosu infekcí, které jsou přenášeny krví, je prevence poranění a dodržování zásad nedotýkat se očí, nosu, sliznic či kůže rukama v ochranných rukavicích při práci s biologickým materiálem, po ukončení práce neopouštět pracovní místo, rukavice ihned po výkonu uložit mezi spalitelný (biologický) odpad, poté provést dezinfekci a na závěr si ruce umýt mýdlem a vodou či virucidním přípravkem.

■ OCHRANNÁ OPATŘENÍ NA PRACOVÍŠTI

Práce poskytovatelů zdravotnických a záchranných služeb v terénu může být velice nepředvídatelná; každopádně je důležité, aby byla provedena veškerá možná opatření pro zajištění bezpečí:

- Identifikace rizika: Identifikujte aktivity na pracovišti, které by mohly v důsledku pracovních činností pracovníky nebo veřejnost vystavit riziku přenosu virů přenášených krví.
- Vyhodnocení rizika: Odhadněte riziko, které pro pracovníky vyplývá z kontaktu s krví nebo tělním tekutinám. Hodnocení rizika je třeba konzistentně monitorovat, přezkoumávat a zhodnocovat vzhledem ke konkrétnímu úkolu.
- Kontrola rizik zahrnuje:
 1. Omezení vystavení ostrým předmětům.
 2. Bezpečné pracovní prostředí.
 3. Standardní preventivní opatření na místě, jak bylo nastíněno výše.
 4. Přístup k osobnímu ochrannému vybavení.
 5. Výuka a trénink zaměstnanců ohledně virů přenášených krví.

KAPITOLA 4

INFEKČNÍ NEMOCI I VYHODNOCENÍ RIZIKA

Zranění injekční jehlou představuje nejvyšší riziko přenosu infekce v porovnání s ostatními typy způsobu nakažení. Americká studie zjistila, že průměrný počet návštěv v nemocnicích v důsledku kontaktu s cizí krví nebo tělními tekutinami byly 4 osoby na 1000 policejních pracovníků za rok. Policejní pracovníci se vystavují riziku infekce méně často než pracovníci lékařské záchranné služby nebo nemocniční pracovníci. V zahraničí byl zdokumentován případ přenosu jak HCV, tak HIV na pracovníka policie jako důsledek úderu pěstí do úst osoby infikované těmito viry. U americké policie bylo riziko získání HCV během celé policejní kariéry odhadnuto na méně než 1 osobu z 1000. Od zavedení očkování na HBV je riziko infekce HBV u vakcinovaných zanedbatelné.

Tabulka č. 2 ukazuje odhad rizika infekce při kontaktu s osobou, o které je známo, že má některý z virů přenášených krví. Pro porovnání zahrnuje riziko při sexuálním kontaktu. Odhady rizik jsou přibližné a různí se vzhledem k individuálním okolnostem.

Riziko je několiknásobně nižší u osoby, o které není známo, že je infikovaná HBV, HCV nebo HIV. Riziko u této osoby bude přibližně 200 krát nižší pro HBV a 100 krát nižší pro HCV. Riziko přenosu HIV od osoby, u které není známo, že je HIV pozitivní, bude 1000 krát nižší. Tato informace vychází z obecného odhadu, je založena na obecném rozšíření virů přenášených krví ve společnosti a následné rovnici:

RIZIKO PŘENOSU VS. PRAVDĚPODOBNOST, ŽE ZDROJ MÁ KRVÍ PŘENÁŠENÝ VIRUS = RIZIKO VYSTAVENÍ

Existuje mnoho faktorů, které určují pravděpodobnost přenosu. Každé poranění se musí hlásit nadřízenému a osoba je povinná vyhledat ošetření u závodního lékaře, který dále postupuje podle legislativy. Poraněné osobě je orgánem ochrany veřejného zdraví uložen zvýšený zdravotní dohled, během kterého jsou opakovaně prováděna vyšetření s cílem včas odhalit počínající infekci, případně včas přeočkovat eventuálně zahájit profylaxi HIV. Je důležité, aby byla vyhledaná lékařská pomoc vždy, když dojde ke kontaktu s krví nebo tělními tekutinami.

Tabulka č. 2 (zdroj: Australasian Society for HIV Medicine ASHM):

Riziko přenosu HBV, HCV a HIV ze zdroje se známou pozitivitou			
Rizika	Stupeň nebezpečí		
	HBV+	HCV+	HIV+
Kontakt krve s porušenou kůží a sliznicemi • Např. Úder od krvácející osoby, který způsobí porušení kůže • Tepenné krvácení, které kontaminovalo sliznice či porušenou kůži • Kontakt krve se sliznicí úst při resuscitaci z úst do úst, není-li použito ochranné vybavení (taková situace může nastat mimo provoz ZZS)	Mírná	Nízká	Nízká
Zranění injekční jehlou a jiná průniková zranění • Např. Říznutí se ostřím, které nedávno poranilo jinou osobu. • Jehla nedávno použitá na průnik kůže.	Velmi vysoká	Vysoká	Mírná
Sliny v ústech nebo očích a kousnutí, která porušila kůži	Velmi nízká	Nepravděpodobná	Nepravděpodobná
Krev a sliny na nedotčenou kůži na kontakt kůže na kůži.	Nepravděpodobná	Nepravděpodobná	Nepravděpodobná
Sexuální kontakt (bez kondomu):			
Anální (pasivní)	Vysoká	Velmi nízká	Velmi vysoká
Vaginální nebo anální (aktivní)	Vysoká	Velmi nízká	Mírná
Orální	Mírná	Nula	Velmi nízká

INFEKČNÍ NEMOCI I STRATEGIE POTENCIÁLNÍHO VYSTAVENÍ KRVÍ PŘENÁŠENÝM VIRŮM

V následujících případech je důležité jednat okamžitě:

KROKY PRVNÍ POMOCI

- Omyjte zasaženou kůži mýdlem a vodou. Pokud není voda dostupná, použijte emulzi na ruce na alkoholové bázi.
- Pokud byly zasažené oči, důkladně je vypláchněte vodou z kohoutku nebo solným roztokem (0,9% nebo normální solný roztok).
- Pokud byla zasažena ústa, vyplivněte a poté je vypláchněte vodou nebo solným roztokem.
- Ihned vyhledejte lékařskou pomoc lékaře zajišťujícího závodní péči, který kontaktuje příslušnou krajskou hygienickou stanici.

ZDROJ RIZIK

- Často není možné určit zdroj ohrožení, např. zranění injekční jehlou u odhozené injekční jehly nebo stříkačky
- Pokud je identita zdroje známá, je potřebné se souhlasem poraněného provést vyšetření na virové hepatitidy B, C a HIV. Testování a výsledky týkající se zdroje by neměly mít za následek odložení vyhledání lékařské péče, jelikož by mohlo být potřeba, začít s léčbou co nejdříve.

TESTOVÁNÍ A VYHÝBÁNÍ SE PŘENOSU

Pokud nastala situace, kdy jste byli vystaveni možnému riziku nákazy, absolvovali jste vyšetření a čekáte na jeho výsledky, je důležité nevystavovat ostatní nebezpečí ohrožení:

- Praktikovat bezpečný sex, tzn. používat kondom při vaginálním nebo análním styku. Jelikož je HCV výjimečně přenášeno sexem, není toto opatření při riziku infekce HCV nutné.
- Zakrýt všechny rány a dávat pozor na všechny krevní skvrny v domácnosti.
- Nesdílet žádné předměty osobní potřeby, jako jsou břitva a zubní kartáček.
- Nesdílet injekční vybavení a bezpečně ho likvidovat.
- Nedarovat krev nebo orgány.
- Výsledky vyšetření jsou cca do 48 hodin.
- Postupovat dle pokynů závodního lékaře, zvýšený zdravotní dohled je obvykle ukládán na dobu 6 měsíců, kde ve třech intervalech je prováděno klinické vyšetření, základní biochemické vyšetření a vyšetření určených protilátek proti VHB, VHC a HIV. První vyšetření je třeba provést v intervalu nejpozději do 72 hodin.

Co se týče HIV, existují pro PEP (postexpoziční profylaxe) odborné postupy. Kontakty na organizace poskytující informace o PEP v případě, že jste byli vystaveni riziku ohrožení, naleznete v **tabulce č. 3**.

Poskytování podpory: být vystaven riziku nebezpečí nákazy může být stresující. Váš lékař poskytující závodní péči a stanovené zaměstnanecké asistenční organizace Vám mohou v této době poskytnout podporu.

Tabulka č. 3

AIDS centra v ČR				
Kraj	Nemocnice	Adresa	Kontakt	Odpovědný lékař
Praha a Středočeský	Nemocnice Na Bulovce	Budínova 2, 180 81 Praha 8	266 082 629, www.fnb.cz	Doc. MUDr. Ladislav Machala, CSc.
Plzeňský a Karlovarský	FN Plzeň - Bory	E. Beneše 13, 305 99 Pzeň	377 402 264, www.fnplzen.cz	Doc. MUDr. Dalibor Sedláček, CSs.
Jihočeský a Vysočina	Nemocnice České Budějovice	B. Němcové 54, 370 01 Č. Budějovice	387 874 656, www.nemcb.cz	MUDr. Zdeňka Jerhotová
Ústecký a Liberecký	Masarykova nem. Ústí n/L	Na Kabátě 229, 401 13 Ústí n/L	475 682 633, www.kzcr.cz	Prim. MUDr. Pavel Dlouhý, CSc.
Královéhradecký a Pardubický	FN Hradec Králové	Sokolská 581, 500 05 H. Králové	495 832 220, www.fnhk.cz	MUDr. Jaroslav Kapla, Ph. D.
Olomoucký a Moravskoslezský	FN Ostrava	17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava	597 674 256, www.fno.cz	MUDr. Alena Kolčáková
Zlínský a Jihomoravský	FN Brno	Jihlavská 20, 625 00 Brno	547 192 276, www.fnbrno.cz	MUDr. Svatava Snopková

- Infekční ambulance Nemocnice Na Bulovce Praha
- Infekční oddělení a II. interní klinika Thomayerovy nemocnice Praha-Krč
- Infekční centrum pro drogově závislé při inf. oddělení FN Praha-Motol
- Infekční ambulance a jaterní poradna NsP Mělník
- Ambulance přenosných nemocí a cestovní medicíny Obl.nemocnice Mladá Boleslav a.s.
- Infekční ambulance Okresní nemocnice Příbram a.s.
- Infekční ambulance Nemocnice České Budějovice a.s.
- Infekční ambulance Okresní nemocnice Tábor
- Infekční ambulance Nemocnice Most
- Sdružení lékařů pro interní a infekční nemoci, V Jirchářích 62, Ústí nad Labem
- Poradna pro infekční a interní choroby, Novosedl. náměstí 1, Ústí nad Labem
- Infekční ambulance Krajské nemocnice Liberec
- Infekční ambulance FN Plzeň
- Infekční ambulance Karlovarské krajské nemocnice a.s.
- Infekční ambulance FN Hradec Králové
- Infekční ambulance Krajské nemocnice Pardubice
- Infekční ambulance Nemocnice Havlíčkův Brod p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Jihlava p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Třebíč, p.o.
- Infekční ambulance FNsP, Ostrava
- Infekční ambulance Slezské nemocnice Opava p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice s poliklinikou, Havířov
- Ambulance infekčních nemocí, Vydmuchovej 399, Karviná
- Infekční ambulance Nemocnice Třinec p.o.
- Infekční ambulance Kliniky dětských infekčních nemocí FN Brno
- Infekční ambulance Kliniky infekčních chorob FN Brno
- Infekční ambulance Nemocnice Břeclav p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Kyjov p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Znojmo p.o.
- Infekční ambulance při infekčním oddělení PL Kroměříž
- Infekční ambulance Uherskohradištské nemocnice a.s., Uherské Hradiště
- Infekční ambulance Nemocnice Vsetín p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Prostějov
- Infekční ambulance Nemocnice Hranice a.s.
- Ambulance pro přenosné nemoci, cestovní medicínu, jaterní poradna, Ponávka 2, Brno

INFEKČNÍ NEMOCI I DISKRIMINACE

HBV, HCV a HIV jsou vysoce stigmatizovaná onemocnění a mnoho lidí, kteří s těmito infekcemi žijí, zažívají diskriminaci. Český právní systém chrání soukromí jednotlivce a zaručuje mlčenlivost. Legislativa zakazuje diskriminaci lidí s infekčními nemocemi a existují také zákony o soukromí, chránící zdravotní informace. Vzdělávání poskytovatelů zdravotnických a záchranných služeb je nezbytné pro pochopení eliminace rizik kontaktu s virovými nákazami.

Není třeba izolovat člověka nebo s ním zacházet odlišně jen proto, že má nebo může mít krví přenášený virus. Standardní preventivní opatření jsou ochranná a měla by být používána ve všech situacích bez ohledu na to, zda má člověk infekci. Mohou nastat okolnosti, kdy se kolegové dozvědí o statusu nakažení člověka virem. V tomto případě je třeba na informace nahlížet jako na striktně důvěrné a je nezbytné, aby byla uplatněna veškerá snaha o ochranu práva na soukromí zainteresované osoby.

POSKYTOVATELÉ ZDRAVOTNICKÝCH A ZÁCHRANNÝCH SLUŽEB S ONEMOCNĚNÍM VHB, VHC, HIV

Všichni poskytovatelé zdravotnických a záchranných služeb by měli dodržovat standardní bezpečnostní opatření, aby se vyhnuli přenosu virů přenášených krví. Jsou chráněni povinnou vakcinací proti HAV a HBV. Je doporučováno, aby příslušníci policie znali svůj zdravotní stav, včetně možné nákazy výše uvedenými virovými infekcemi. To je cesta k přístupu k správné zdravotní péči. Zaměstnavatelé nesmí protizákonně diskriminovat své zaměstnance kvůli jejich zdravotnímu stavu.

Poskytovatelé zdravotnických a záchranných služeb kteří mají krví přenášený virus, jsou povinni uvést tuto informaci svému ošetřujícímu lékaři před lékařským zákrokem. Stanovení rizika by mělo vzít v potaz podstatu povinnosti a kontrolu infekce u konkrétního případu. **Pokud máte výše uvedenou virovou nákazu, nebo byl prozrazen Váš status, ať už Vámi nebo jako důsledek testů, tato informace musí zůstat důvěrná.**

KAPITOLA 6

INFEKČNÍ NEMOCI I SLOVNÍČEK POJMŮ

Test protilátek: Test zaměřený na hledání protilátek proti viru (nikoliv samotného viru).

Cirhóza: Rozsáhlé a přetrvávající zjizvení jater. Cirhóza narušuje normální funkci jater.

Hepatitida: Zánět jater. Může být způsoben alkoholem, drogami nebo virem včetně HBV a HCV.

Imunita: Obranná schopnost - tedy stav, kdy se naše tělo dokáže účinně bránit před běžnými infekcemi.

Postexpoziciční profylaxe (PEP): Jedná se o podání léku nebo očkování, které musí být aplikované v co nejbližší možné době, nejdelší však do 72 hodin od vystavení se rizika nakažení HIV nebo HBV, a to z důvodu zabránění infekce.

Standardní preventivní opatření: Minimální požadované pracovní praktiky, chránící proti přenosu infekce včetně krví přenašených virů. Standardní preventivní opatření by měla být uplatňována na všechny lidi, veškerou krev a tělní tekutiny, porušenou kůži a povrch očí a úst.

INFEKČNÍ NEMOCI I ODKAZY

Abel S, Césaire R, Cales-Quist D, Béra O, Sobesky G, Cabié A. Pracovní přenos viru HIV a hepatitidy typu C po ráně. Klin. Infekč. Onemoc. 2000;31:1494-5

Rischitelli G, Lasarey M, McCauley L. Kariérní riziko infekce virem hepatitidy typu C mezi americkými pohotovostními a zdravotními pracovníky. J Occup Environ Med 2005;47: 1174-81

Van Wijk PT, Pelk-Jorgen M, De Boer E, Voss A, Wijkmans C, Schneeberger PM.

Rozdíly mezi incidenty vystavení krve v nemocnicích a komunitách odhalený regionálním odborným poradenským centrem. Infekce 2006;34:17-21

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ZPŮSOBU PŘENOSU INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ PRO PRO ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY A HASIČSKÉ ZÁCHRANNÉ SBORY

V roce 2014 vydalo Centrum pro komunitní práci pro Českou společnost AIDS pomoc,z.s.

Publikace byla zpracována v rámci projektu „Mezinárodní tematická síť pro výměnu zkušeností v zaměstnávání HIV pozitivních osob s důrazem na eliminaci diskriminace osob ve služebním poměru“.

Projekt byl financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

Číslo: CZ.1.04/5.1.01/77.00424

Ze zahraničních materiálů zpracoval kolektiv autorů:

prof.MUDr.Petr Pazdiora, CSc.

doc. MUDr.Ladislav Machala Ph.D

MUDr. Zdeňka Jágrová

JUDr. Jakub Tomšej

Miloš Štefančík

Max Blanck

Daniel Skála

Mgr. Lucie Prokešová

Jiří Pavlát

Grafika:

Tomáš Kuchař

Tisk:

Europrint Přerov, s.r.o.

ISBN: 978-80-87809-21-1

grafická úprava
@TomashKuchar
www.tomaskuchar.eu

ČERVENÁ STUŽKA

SBÍRKA NA PODPORU ČINNOSTÍ ČESKÉ SPOLEČNOSTI AIDS POMOC, Z.S.

260 042 8472 / 2010 ČÍSLO ÚČTU SBÍRKY

WWW.CERVENASTUZKA.CZ

POMOZTE I VY V BOJI PROTI HIV/AIDS. ODEŠLETE
DÁRCOVSKOU SMS VE TVARU **DMS AIDSPOMOC**
NA TEL. ČÍSLO **87777**, CENA JE 30 KČ.
PRO CELOROČNÍ PODPORU JE TVAR ZPRÁVY
DMS ROK AIDSPOMOC.

WWW.HIV-UNIFORMA.CZ
WWW.HIV-PREVENENCE.CZ
WWW.HIV-PRACE.CZ